

**PLAN VAN AANPAK PROJECT IMPLEMENTATIE AANBEVELINGEN DOORLICHTING
BEGROTINGSPROCES CURAÇAO**

Managementsamenvatting

Projectnaam	Implementatie aanbevelingen doorlichting begrotingsproces Curaçao
Land	Curaçao
Thema	Financieel beheer
Maatregel	Maatregel: A1 Financiële en beleidscontrole, de auditfunctie en de positie van de Raad van Advies en de Algemene Rekenkamer.
Aanleiding	In het kader van het Landspakket thema A: Financieel beheer heeft een doorlichting plaatsgevonden van de praktijk van het begrotingsproces. Uit de doorlichting komt naar voren dat de opzet van het proces van de begrotingsvoorbereiding en de begrotingswijzigingen grotendeels op orde is, maar dat de werking op verschillende punten kan worden verbeterd. Er is de afgelopen periode bij het opstellen en uitvoeren van de begroting een werkwijze ontstaan waarbij verantwoordelijkheden diffuus zijn geworden en de goede incentives ontbreken. Ook zouden bijvoorbeeld de ramingen in de begroting verbeterd kunnen worden en is deze qua opzet en inrichting niet altijd even overzichtelijk of goed te volgen. Uit de doorlichting blijkt ook dat de begroting vooral een voorzetting van het bestaande beleid is. Het aanpassen van de begroting aan de actuele (politieke) prioriteiten, het schrappen of verminderen van niet doelmatig/effectief beleid en het kiezen van de juiste investeringen, vindt nog onvoldoende plaats.
Doelstelling	Een begrotingsproces waarin de werking op orde is, de opzet van de beleidsbegroting is vereenvoudigd en de kwaliteit is verbeterd. En een praktisch inzicht in de wijze waarop het begrotingsbeleid, -opzet, -proces en -organisatie fundamenteeler kunnen worden aangepast (herontwerp) om tot een begroting te komen, die optimaal bijdraagt aan de doelmatige besteding en dekking van de uitgaven van de overheid op de middellange termijn.
Opdracht	Het project bestaat uit twee deeltrajecten: 1. Basis op orde: Zorg voor een begrotingsproces waarin de werking op orde is, iedereen zijn/haar rol- en verantwoordelijkheid neemt en waarvan de opzet van de beleidsbegroting is vereenvoudigd en verbeterd. 2. Ontwerp policy based budgeting: De doorlichting van begrotingsproces geeft een goed inzicht in de knelpunten en het ontbreken van een meerjarig beleids- en doelstelling gedreven vorm van begroten, maar geeft nog geen concrete aanbevelingen over hoe het begrotingsbeleid, het begrotingsproces en de opzet van de begroting dan het beste kunnen worden vormgegeven. Aansluitend op de doorlichting van het begrotingsproces wordt een verdiepend onderzoek uitgevoerd, wat resulteert in een blauwdruk voor hoe policy based budgeting in Curaçao geïmplementeerd kan worden en een gedetailleerd plan voor de implementatie.
Beoogde resultaten	Het opstellen van voorstellen en een advies voor de implementatie voor de korte termijn voor: <ul style="list-style-type: none"> • Het verbeteren van de overlegstructuur op verschillende niveaus, waarbij ook de ministers beter bij het begrotingsproces betrokken worden. • Een aanpassing of verduidelijking van de begrotingsregels en procedures, zodat de juiste prikkels en de verantwoordelijkheden weer meer bij de ministeries worden gelegd.

	<ul style="list-style-type: none"> • Een aangepaste werkwijze, waardoor de wensbegrotingen voortaan uiterlijk 1 mei binnenkomen en daarbij van voldoende onderbouwing zijn voorzien. • De wijze waarop de ramingen op korte termijn verbeterd kunnen worden, waarbij ook beter rekening gehouden wordt met de macro economische ontwikkelingen. • Een aanscherping van de procedure van de begrotingswijzigingen. • Een verbetering van de opzet van de begroting, zodanig dat deze overzichtelijker en eenvoudiger wordt. Hierbij wordt expliciet onderzoek gedaan naar de voor en nadelen van een Landsbegroting op kasbasis in plaats van het huidige baten/lasten stelsel. <p>Het onderzoek geeft concrete voorstellen en een gedetailleerd implementatieplan voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De vormgeving van het begrotingsbeleid, zodat deze zich meer richt op de strategische beleidsdoelen op de middellange termijn. • Een herontwerp van de begrotingsopzet en de jaarrekening, zodat deze meerjarig beter de samenhang laat zien tussen begroting en beleid en meer gebaseerd wordt op performance based budgeting. • De implementatie van een planning & control en beleidscyclus, zodat hiermee de basis wordt gelegd voor een doelmatige weging van inkomsten en uitgaven. • Een herontwerp van het begrotingsproces, zodanig dat deze de doelmatige weging van de inkomsten en uitgaven zo optimaal mogelijk ondersteunt en leidt tot een kwalitatief goede begroting, die tijdig beschikbaar is.
Gekozen aanpak	<p>Een extern onderzoeks- en adviesbureau gaat samen met een werkgroep aan de slag om de voorstellen uit te werken voor de korte termijn. Ook het onderzoek zal worden uitbesteed aan een extern onderzoeks- en adviesbureau, omdat intern onvoldoende capaciteit binnen de financiële functie beschikbaar is. Daarnaast wordt met de externe inzet een onafhankelijke blik geborgd. De aansturing en de monitoring van de voortgang en de kwaliteit zal in de handen liggen van een projectmanager en een stuurgroep.</p>
Samenhang en/of afhankelijkheid	<p>Er is sprake van samenhang met de andere uitgevoerde of nog uit te voeren activiteiten in thema A (Financieel beheer) van het Landspakket.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Roadmap om tot een goedkeurende controleverklaring te komen zal bijdragen aan betere realisatiegegevens en begrotingsramingen. • Daarnaast loopt reeds een onderzoek die direct aansluit op de aanbeveling uit de doorlichting om de verantwoordelijkheden weer meer bij de ministeries neer te leggen. • Bij SOAW loopt een pilot waarbij wordt gewerkt aan de verbetering van het subsidieproces en de vormgeving van het beleid, door de introductie van een aanpak die veel lijkt op een beleidscyclus. • Ook wordt in het kader van thema A gewerkt aan de implementatie van een Nationaal Statistisch Systeem, wat direct gaat bijdragen aan betere informatie voor de begrotingsramingen. • Bij thema B (Kosten en effectiviteit publieke sector) heeft recent besluitvorming in de RvM plaatsgevonden met betrekking tot een herinrichting van de organisatiestructuur van de overheid van Curaçao. <p>In de planning is dit project niet direct afhankelijk van de voortgang van deze activiteiten, maar inhoudelijk wel. Het is dan ook van belang dat goede inhoudelijk afstemming plaatsvindt.</p>
Planning	<p>Afhankelijk van de aanbesteding van de externe ondersteuning is de start van het project voorzien in februari 2024, waarbij eerst de voorstellen</p>

	<p>worden uitgewerkt om de basis op orde te brengen (deeltraject 1). Afronding van dit traject wordt in november 2024 verwacht. Om de organisatie, naast de reguliere werkzaamheden, niet teveel te belasten gaat na een kort intermezzo in januari 2025 deeltraject 2 van start, die naar verwachting in november 2025 volledig zal zijn afgerond.</p>
--	---